

Këyítfii Pool deß kibín Bu-teeraa Tesaloníkda Wo'eencii lëgís Këyítfiida

Këyítfii fii fëri Pool deß kibín kerceencaa ga teeraa Tesaloník han ki'aasu ga ngëmaada. Pool karee daama, ya yéegallaba Hewhewii winéwí'wii wo' ga loo Yéesu Kiristaada (Tumeen 17: 1-10). Buwaa daamada gëmussa ga Kiristaanii. Tíkkii ga iñaa maañ yaawúu'caa dëku daamada ekussa buwaa ga kisagoh na Pool ya na filiimuncaagari. Iñaama tahha kon, ba kaañissii kiyuñ daama.

Kerceencaa daamada daakussa Pool ya na buwaa taabee narida. Ba meycá nari dëkaa, ga wek, kisaandohhi; Pool na biyaabaagari karussa teeraa Beree (Tumeen 17: 10).

Tíkka ga iñaa maañ, Pool wossa Tímotée kiwaaknee kerceencaa ga Tesaloníkda. Tímotée ka'ta ee ga waa ya boyukda, ya wo''a Pool an buwaa lís ki'am ga waasaa. Wayee laakin gaba baa sañ kilëgëy kibay hafba. Ba abee an diimanaa Yéesu hayis, kon calooba kilëgëy. Bíinoo helcaagaba daléeríi ndaga an ba sekin iñaa maañ bi sah bipaamba na bi'eewba kaanin ee bi wati Yéesu hayyii. Iñaama tahha Pool bínndaba kidaasba. Ya wo''aba ban daa ki-hayiskii Kiristaanii yah kimanda, na iñaa ya yah kitumi' buwaa gëmin garida. Kon nak ba jomin

kilís ki'am yaakaa' an bes waa hay, ɓa enan na Ha'mudii bi taa'.

Këyítfi Pool bín kerceencaa ga Tesaloníkɗa tiidoh anee:

- 1 - Këñɗoh (1: 1)
- 2 - Kipeskaa na ngëmaa ɓu-Tesaloník laakɗa (1: 2-3: 13)
- 3 - Kipeskaa neɓ Koohɗa (4: 1-12)
- 4 - Kimilískaa ɓuwaa kaanin na kihayiskaa Yéesu (4: 13-5: 11)
- 5 - Iñcii Pool méeñjoh kinak ɓu-Tesaloníkɗa (5: 12-28)

Këñɗoh

¹ Mi Pool mi yëri bínndúu këyítfi fii, mi na Sílaas* na Tímotée. Dí bii këñítúu, dú ɓu-jaangii ga Tesaloník ee bok ki'en wíinoo ga Kooh Paamudii na ɓan ga Yéesu Kiristaa, Ha'mudiida. Kooh barkeelattúu, ya onndúu jam.

Kipeskaa na ngëmaa ɓu-Tesaloník laakɗa

² Dí bii gërëm Kooh garúu ɓéeɓpúu besaa en tóoh ee saycaa dí kím Kooh ɓéeɓ, dí ɓaydohhúu ga ɓan.

³ Dí bii níindísuk rek ga fíkii Kooh, paa-mudiigaruu, tumeenciigaruu meyoh ga ngëmɗa, lëgëyii wiméeski'wii dú enukoh ndaga kiwaa' Yéesu Kiristaa, Ha'mudii garuuda, na ɓan ga dii dú yëgisiin ga yaakaarii dú laak garida.

⁴ Mbokcii, dí ínohin an Kooh waarinndúu ee ya tanukinndúu dú en ɓuuci.

* **1:1** 1: 1 Teekaa Sílaas ga kiLaterj wo'si Sílwanus ee wëri erohu dii.

⁵ En ki'ena, ga wii dí yéegallúu Hewhewii winéwí'wiida, eeméeríi ga wo'eenciigaríi kesi, wayee dí taabee ga na doolii Helii yisela'í'yii oneeríida. Ee dí ínoheera híl an iñaá dí wo'da kayoh. Ga wii dí en narúu dumaða, dú hotin ga dum dí madee ga d'uuycúu ee laaki'tarúu jeriñda.

⁶ Dú nak, dú taabukkaríi, dí na Ha'mudii ga dii dí manda. Ee ga d'uuy coonu ciméeskí', dú tookka wo'eenii Kooh ee dú taamba ga na keeñ wisóosí' waa Helii yisela'í'yii onndúuda.

⁷ Fodaama, buwaa gëmin Yéesu ga go-haa Maseduwaan na waa Akayda abohus-sarúu buwaa ba mínin kitaabuk, ba mēdírohha kipeskaagaða na kaa garúu.

⁸ En ki'ena, Hewhewii wo' ga loo Ha'mudiida meyoh garúu, wa tassa ga d'uuy béeb gohaa Maseduwaan na Akay. Ee eembii daama doṅ: ngēmii dú laak ga Koohda síwin daa en béeb. Kon caloo dí wo' dara ga.

⁹ Béeb buwaa baa béestí'koh tookaa dú tookkíi ga waa dí hay dëkumgarúu, na daa dú foñ koofcaagarúu, dú aawwa kijaamuk Koohyii yukayohyii en na kipesda.

¹⁰ Ee ban dú bii sek Kowukiigari yah kihayis meyoh asamaanda. Këri en Yéesu, yii Kooh mílisi' ga buwaa kaaninda, ee yëri músalluu ga aylukaa Kooh yah ki'íif ga d'ook buwiida.

2

Lëgëyaa Pool ga teeraa Tesaloníkda

¹ Mbok kerceencii, dú ga kihaffúu, dú ínohin an hayaa dí hay garúuda enndii sooy.

² Dú ínohin ban an wii dí le'an garúunaa, dí deḅ kitiku coonu na kibasu ga teeraa Filiip, wayee Koohyiigaruu onndarii kikaañ kiyéegallúu Hewhewii winéwí'wii meyoh garíḁa ga lebi' wiyaak☆.

³ Iñii dí jangattúuḁa enndii saboh wala en iñaa lee'tii, ee dí heellii kidúk ken.

⁴ Kooh nak yëri malakkii bi ya óolukkarí, e'taríi kiyéegaloh Hewhewii winéwí'wii. Kon dí yéegalohaa, dí wo''ii ga iñaa neḅ bo'-súususúus, wayee dí wo' ga iñaa neḅ Kooh, ya yii ya ínohin iñaa ḁaakuk ga ḁuuy keeñciigaruuḁa.

⁵ Dú ínohin dijófi' an dí mosoo kijay ken ga jangatiigaríi ee dí mosoo kiheel iñaa dí laakan ga; Kooh sah ínohin an iñii dí tumḁa júwin;

⁶ ee ennda dú bu-Tesaloník, ennda buwii tesḁa, dí mosoo kiheel ken ndammbíi ga.

⁷ Moona déy, dí míneerarúu kígítín dú tumi'tíi iñaa en tooh ndaga dí bi'apotaa' Kiristaanii. Wayee dí tummba ndaḅ narúu mannda na eemunaa toputu'i liiraa ya laak.

⁸ Kiwaa'kii dí waa'túuḁa eemmbii rek ga kiyéegallúu Hewhewii winéwí'wii meyoh ga Koohḁa, wayee dí tookin sah ki'e'túu haffíi ndaga dú enee ga ḁuuy keeñjii.

⁹ Mbokcii, dú níindísukaa dú hotin ga lëgëycaa dí tumeedá na daa dí hídee kisonḁa. Wekoo nohoo dí enee ga kilëgëy en ḁanaa dí sodaloo ken ga kitoputu''ii, hídaa daa dí eneerúu kiyéegal Hewhewii winéwí'wiidá tooh.

¹⁰ Dú hotin iñaa dí tumeedá ee Kooh ban hotinndi. Dú bii dú gëmin ga Yéesuḁa, dí taabee

☆ 2:2 2: 2 Malkat Tumeen 16: 19-24.

narúu ga iñaa setin, iñaa júwin ee ga iñaa laakoo sík.

¹¹ Dú ínohin ßan an ßaa en ßéeß garúu, dí abeerí fodii paamun na towutaagari.

¹² Dí ßaa onndúu hel, dí ßaa daassúu ee dí ebillirúu kipes ga iñaa sóosí' keeñaa Kooh, ya yii ya bayyúu ki'aas ga nguuraagari na kibok ga ndamaagaríða.

¹³ Iñii tah dí íisoo kigërëm Koohða wëri en an, ga wii d'ú laas ga Wo'eenii Kooh dí yéegaleerúuða, d'ú dallawa kitook ga keeñjúu. Dú tookkiiwa fodii wo'een ßo'-súusúus wayee ga iñaa wa en kayoh-kayohða, fodii wo'eenaa meyoß ga Kooh. Fodaama, wa wii lëgëy ga ðuuyçúu, d'ú ßii d'ú gëmin ga Yéesuða.

¹⁴ En ki'ena, mbokcii, d'ú taam ga kot-çaa ßuwaa ga jaanguçaa Kooh ga gohaa Yúudée ee enu ßuu Yéesu Kiristaad'a. Coonu-çaa yaawúu'çaa tíkeebad'a çëri çii ßuwiigarúu tíkussúu watíða.

¹⁵ Yaawúu'çama ßëri apee Yéesu, Ha'mudii, ya na sëlðiiga-Koohçaa; ee ßa ßëri enndii na kihatal ga kipes. Ba tumi Kooh iñaa newoori ee ßa sagohin na ßéeß ßuwii,

¹⁶ waa ßa heelirii kihoonoh kijangat ga ßuwaa enussii yaawúu'da Wo'eenii Kooh jomba kimúsald'a. Fodaama, ßa ßaatin ga baakaa'çaa ßa ðëki ga kitumða bi matin sëk. Aylukaa Kooh nak méeñjohin kikípuk ga dookba.

Pool waa' kihotis ßu-Tesaloník

¹⁷ Mbokcii, dí nak, dí hëgískohin narúu iñaa samin kimaañ, wayee luu enee an d'ú úsaayoh

ga has, enndii ga keeñ. Dí doorukkúu hen bi dí tumin iñaa en tooh kimínndúu kihotis.

¹⁸ Dí waa'ta kon kihayyúu kibaaß ee mi Pool, mi ga kihaffoo, mi jéeminka enndii waas kínoo, enndii waas kanak, wayee Seytaani galukka ga.

¹⁹ En ki'ena, dí bewohan yaakaa' ga ßa? Dí bewohan ga ßa iñaa sóosí' keeñjii, na neehalaa dí ndamukohan ga fíkii Yéesu, Ha'mudii, binaa ya hayisaa? Enndii dúne?

²⁰ Ahaŋ kay! Dú ßeri en iñaa dí ndamukohan, dú en iñaa sóosí' keeñjii!

3

¹⁻² Keri tah nak, waa dí ka'ta bi dí mínissii kimúuñ sekeenaama, dí nammba kiwos Tímotée, ya hayyúu kihaltuk, dí, dí tes ga teerii Ateen. Tímotée, ya mbok-kerceen fodiigarí ee ya taabi naríi ga légëyii KooH en kiyéegaloh Hewhewii winéwí'wii wo' ga loo Kiristaaniida. Dí wosinndi garúu, en ðanaa ya amdohhúu, ya daassúu ga ngëmumgarúu,

³ doonaa coonucii ðu en na kidayða tahoo ngëm ken kiyëngeluk. Dú ga kihaffúu, dú ínohin an coonuciima bok ga iñaa KooH wa'tuu.

⁴ En ki'ena, wii dí en narúuda, dí wo'eerarúu kumëeñí' an ðu hay kihatalu ga kipessuu, ee dú ínohin gaka an iñaama yeri laak.

⁵ Keri tah, waa mi mínsiséeríi kimúuñ sekeenaama, mi wossa Tímotée kihaltukkúu ati dú lís kiyégís ga ngëmumgarúu. Ee lak mi niikee Seytaani fí'túu bi béeb iñaa dí dayee ga kijégi'túuda en sooy.

⁶ Diima nak Tímotée meyohin garúu boyukin garíi, ee ya haydohdínndíi béestí' winéwí' ga loo ngémumgarúu na loo kiwaarohkum laak ga díkaantirúudá. Ya wo'in an helciigarúu lís kilík garíi ee d'ú waarinndíi kihot lool fodii dii d'í waa'túu kihotisda.

⁷ Kon mbokcii, hídaa ga coonucii na mesik-laatcii d'ú dayda, d'ú d'élírin hellíi ndaga ngémum d'ú laakda.

⁸ Diima den, d'í mínin ki'íik hées, waa d'ú abin bi yégísín ga Ha'mudii.

⁹ Dí mínoo Kooh kigërém garúu bi dooy ndaga ga dii d'ú hín kisóosi' keeñciigaríi ga fíkfíci, ya yii ya en Koohyiigaruudá.

¹⁰ Wekoo nohoo, d'í bii kíim Kooh ga daa d'í wěñ kimín, ya onndíi d'í mínndúu kihotis ee d'í mín kijégíroh íinii tes ga bi d'ú wěñ kiyégís ga ngèmiigarúu ga Yéesuda.

¹¹ Kooh, paamudiigaruu ga kihafci, na Yéesu, Ha'mudiigaruu, ba waayukdattíi waasii bi d'í mín kihay bi garúu.

¹² Ha'mudii onattúu kiwaaroh kiyaak, kidóoyí', yaa en béeb na mooroomci, ka tas ga béeb buwii. Waarohat kon fodii dii d'í waa'túudá.

¹³ Fodaama, Yéesu Ha'mudiigaruu baatat dooli keeñciigarúu, en danaa, d'ú en bífo' bisela'í', baa laakanndii sík ga fíkií Kooh, Paamudiigaruu, b'éríinaa ya hayisan taam na buwii en buucida.

4

Kipeskaa neb Koohda

¹ Kon nak, mbok-kerceencii, d'ú hotin garíi daa d'ú joman kiman bi d'ú nebloh Kooh. Ee sah d'ú

taabuk iñaama. Dí bii kíimmbúu diima ee dí bii dímalukkúu ga teekii Yéesu Ha'mudii, wēñat kiguu'guuluk ga iñuma.

² En ki'ena, d́ú ínohin iñcii dí ebillúu kitum ga teekii Yéesu, Ha'mudiida.

³ Iñii Kooh waa'da wërí en an d́ú sela': Kon abukat ga kifaanuk na baa en béeb.

⁴ Baa en béeb garúu mínat ki'am hafci*, ya pes ga iñaa sela'in ee tahanndi ki'onu cée'.

⁵ Hanat ki'en neblaat-kumuun jítalli, fodii yiifa'cii, buwaama ínohsoo Koohda.

⁶ Ga loo iñuma, kaa tooñ múk mooroomfu ga betici, fu d́úkiri. Dí wo'eerarúuka ee dí bii wo'issúuka an Ha'mudii hayka ki'eldúk ga dook béeb buwaa tumsi iñaamada.

⁷ En ki'ena, Kooh bayyiiruu ga hafci kitaabuk iñaa moroo kitum, wayee ya bayyuu doonaa d́u en buwaa sela'in.

⁸ Béeb baa fu saŋ wo'eenii wiinaa, fu saŋngii wo'een bo'-súusúus wayee fu saŋ wo'eenii Kooh, ya yii ya onndúu Heliigari yisela'í'yiida.

⁹ En ga loo kiwaaroh ga díkaanti mbok-kerceena, caloo dí bínndúu ga, ndaga Kooh lédírinndúu, d́ú ga kihaffúu, kiwaaroh yaa en béeb na mooroomci.

¹⁰ Ee kiwaarohkaama kërí d́ú tíidi ga díkaantirúu na béeb mbok-kerceencii ga gohii Maseduwaanda. Kon mbokcii, dí bii daassúu, d́ú wēñ kibaat kiguu'guuluk.

* **4:4** 4: 4 Ki'am hafci laakin lóogísohcaa taabuku waas wiliis ga iñaama: «kibeβ beti». Iñaa tahkada, wo'eenii ga kiGerek diida: «yen», mín kiwaa' kiwo' halaatcaa kanakcaama.

¹¹ Ekat keeñjúu ga kipes na jam, aasat ga iñaan en waassúu ee lëgëyat dú bay haffúu, fodaan daa dí nakeerúukada.

¹² En d'anaa, buwii enussii kerceenda hayyúu ki'on cee' ee d'ú sekoo dara ga ken.

Kimílískaa buwaa kaaninda na kihayiskaa Yéesu

¹³ Mbokcii, dí waa'tii d'ú tesda d'ú ínohoo dara ga loo buwaa kaaninda, doonaa keeñjúu leehoo ga iñaama fodii buwii biima laaksoo yaakaa'da.

¹⁴ Waa d'ú gëmin an Yéesu kaanin ee ya mílisiin, d'ú gëmat ban an buwaa kaanin na ngëmaagaba ga Yéesuda, Kooh hayba kimílisi', ba taam na Yéesu.

¹⁵ En ki'enaan, iñii yii yëri dí wo''úu ee dí bewohhi ga iñaan Ha'mudii wo': d'ú bii, kihayiskii Ha'mudii laakannduu lak d'ú bii lís kipesda, d'ú d'ewírukanndii buwaa kaaninda.

¹⁶ Du hay kikeloh koonaa ka ebiloh yen, d'ú keloh koonaa malaaka ga baa kuliyuk ga malaakacaada, na ríiraa mbiiwaa Kooh wiyaak-waa; ee daama, Ha'mudii ga kihafci hay kiy-oosukoh asamaan. Fodaama buwii kaanin ee kikaan laakba ga kitaabuk Kiristaaniida bëri d'ewan kimílís.

¹⁷ Lëehíraa, d'ú bii laakannduu lak d'ú lís kipesda, d'ú hay kibëwíru naba ga d'ook yaay-eelcii, d'ú hídohnee na Ha'mudii ga d'ook. Ee fodaama d'ú hay nari ki'en bi taa'.

¹⁸ Kon nak, baa en béeb garúu dëlirat hel mooroomci na wo'eencum cuma.

5

¹ Kon Mbokcii, en iña aaw ga jamaanaa na wahtaa iñcuma yah kilaakohdanaa, caloo dí bínndúu ga.

² En ki'ena, d'ú ga kihaffúu, d'ú ínohin híl an besaa Ha'mudii yah kihayisda betohan fodii dii lok betohi ga wekda.

³ Laakan buwii lak ba baa wo' an: «Du bii ga jam, hel dalin!». Daama, kisaŋku' hay kíkípuu waas kíinoo ga d'ookba, betba fodii dii mesiklaat kimatuk beti betifaa en na lookda. Besaama, ken gaba mínanndii ga kisaan.

⁴ Wayee nak mbokcii, d'ú enndii ga ñúus bi besaama mínirúu kibet fodii lok.

⁵ En ki'ena, d'ú béebpúu, d'ú bitowu lee'laatii ee d'ú tiiin na noh. Du enndii buwaa bok ga wekii ee d'ú tiiinndii ga ñúus.

⁶ Kon nak, d'ú hanat kineeh fodii buwii bíinoo, wayee d'ú neehat kiwatuk, d'ú wíisoh.

⁷ Buwii neehida, neehsi na wek ee buwii laalida, laalsi na wek;

⁸ d'ú nak, d'ú bii d'ú bok ga noh taŋda, d'ú wíisohat, d'ú ekuk kúltí-pewiñfii en kigem na kiwaarohda, d'ú ekuk ban baanu-pewiñii en yaakaarii kimúckiiida.

⁹ En ki'ena, KooH waa'tiiruu ki'iif aylukaagari, wayee ya waa' d'ú laas ga kimúckii, kooroh ga Yéesu Kiristaa, Ha'mudiigaruu,

¹⁰ ya yii ya kaani'tuuda doonaa waa d'ú kaan, waa d'ú pes, d'ú bok kipes nari.

¹¹ Kon baa en béeb daasat mooroomci ee ban baa en béeb amfoh mooroomci kibaat ngemaagari fodii dii d'ú en naka kitum diima

denɗa.

Iñcii Pool méeñjoh kinak bu-Tesaloníkɗa

¹² Dí bii kíimmbúu mbokcii, heelukat buwum Ha'mudii tík ga fíkiirúu ee ba yúudirúuda, ba enukoh lëgëy wiméeski' ga duuycúu;

¹³ onatba cée' wiyaak ee dú waa'ba dijófi' ndaga lëgëyum ba tumiɗa. Yaa en béeb dëkat na mooroomci ga jam.

¹⁴ Mbokcii, dí nakkúuka: ñarat sagoh-coonucum, daasat buwum laakoo fitɗa, amɗohat buwum laakoo dooliɗa ee dú took kimúuñi' baa en béeb.

¹⁵ Watukat ki'ëldúk ga mooroommbúu yibóni'yaa ya tummbúuda. Namat kitaabuk kitum yijófi' besaa en béeb, ennda ga díkaantirúu, ennda ga díkaantirúu na béeb buwii.

¹⁶ Dëkat ga kineb keeñ,

¹⁷ dëkat ga kikiim Kooh,

¹⁸ ee ga iñaa mín ki'en tooh, gëremat Kooh. Iñaaama yëri Kooh sek garúu ga kipeskiigarúu ga Yéesu Kiristaada.

¹⁹ Kaa tuukirat lëgëyii Helii yisela'í'yii,

²⁰ kaa saganohat wo'eencii seldiiga-Koohcii,

²¹ namat kimalaksukoh hen béeb iñaa dú wo'u: iñaa jof gaɗa, dú ammbi,

²² ee úsaayat béeb iñaa bonin.

Taɗkoh

²³ Kooh yii laak jamɗa, ga kihafci, ya onattúu kisela' kimëti' sëk, ya níirat tooh garúu: ennda helciigarúu, fitciigarúu, faanciigarúu, doonaa

dara laakoo sík gaca, bëríinaa Yéesu Kiristaa, Ha'mudiigaruu hayisan.

²⁴ Kooh yii bayyúu ga hafcida hay kimetí' iñaama ndaga iñaá ya wo' tóoh ya tummbi.

²⁵ Mbokcii, d'ú ban, kíimɗattíi Kooh.

²⁶ Këñɗat béeb mbok-kerceencum dumada, d'ú mígínoh hafcumgarúu fodii buwaa bok eewun na paamun.

²⁷ Ga teekii Ha'mudii, mi dímalukkúu ga iñii yii: jagat këyítíi fii ga fíkíi béeb mbok-kerceencum.

²⁸ Mi yii kíim, Yéesu Kiristaa, Ha'mudiigaruu barkeellúu!

**Hewhewii winéwí'wii Kooh Kifiliimunkii
ki'askii**

**Noon: Hewhewii winéwí'wii Kooh Kifiliimunkii
ki'askii New Testament**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Noon)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

7c1cfb93-c4c9-5127-ac22-ecb23adca870